

GŁOS MAZOWIECKI

KATOLICKIE PISMO CODZIENNE

Rok I

Płock, sobota 7 stycznia 1933 r.

Nr. 2

Adres Redakcji i Administracji: Płock, Kolejna 13, tel. 47. Godziny przyjęć w Redakcji od 9—11 i od 5—6 po poł.

Kryzys moralny.

Cały świat przechodzi ciężki kryzys ekonomiczny, gospodarczy. Wszędzie się o tem mówi i pisze. Najtęże głowy wszystkich państw radzą nad tem, jak wybrnąć z tego chaosu i upadku gospodarczego.

Świat dzisiaj przeżywa inny jeszcze kryzys: moralny. Mało się o nim mówi, a jednak jest on bodaj niebezpieczniejszy od kryzysu gospodarczego.

Jakie są objawy tego kryzysu? Spotykamy się z nim i u nas na każdym niemal kroku. Rozpreżenie obyczajów, osłabienie ogniska rodzinnego, morderstwa, samobójstwa, oszustwa, rabunki, malwersacje, nienawiść... Czyż to nie są zjawiska naszego życia codziennego? A te nasze walki partyjne, zacietrzewienia klasowe?

Wystarczy wziąć do ręki naszą prasę codzienną czy periodyczną. Każda szpalta, każdy niemal wiersz tchnie sensację, żerującą na najniższych instynktach ludzkich, nienawiścią jednych ku drugim. Czy w takich warunkach można myśleć o jakiejś konkretnej, owocnej i twórczej pracy dla dobra ogółu, społeczeństwa, narodu, państwa?

Czyż nie mają racji coraz częściej podnoszące się głosy, że do odrodzenia gospodarczego dążyć należy przez odrodzenie moralne społeczeństwa? A droga do odrodzenia moralnego?... Powrót do niezachwianych zasad chrześcijańskich, katolickich. Pewniejszej drogi няма.

Uzbrojcie człowieka w wiarę, w zasady katolickie, wychowajcie go według przykazań Bożych, a będzie z niego dobry, rzetelny obywatel, sumienny i pracowity urzędnik, wzorowy nauczyciel, rozumny poseł, dobry minister. Pracownik czy to umysłowy, czy fizyczny, mocny w zasadach katolickich, będzie najpożyteczniejszym członkiem społeczeństwa, państwa. Pięknie powiedział o tem H. Steniewicz: „Odbierzcie człowiekowi wiarę, a wychowacie go na złodzieja, bandytę, szkodnika społeczeństwa”...

Walkę z kryzysem moralnym podjęła we wszystkich krajach chrześcijańskiego świata Akcja Katolicka. Wszyscy katolicy stanąć winni w jej szeregach, by Boga wprowadzić na wszystkie odcinki życia: rodzinnego, społecznego, publicznego.

Tylko ta droga odrodzenia moralnego, duchowego, opartej na zasadach miłości chrześcijańskiej, prowadzi do odrodzenia gospodarczego. Innej, pośredniej drogi няма.

Mir.

Francja poniosła znów wielką stratę.

Najwspanialszy okręt sponął na pełnym morzu.

Cała prasa europejska, a w niej i polska, poświęca całe szpalty katastrofie, jakiej uległ kolos morskich Francji „Atlantic”. Na okęcie tym wybuchł pożar, który w krótkim czasie ogarnął cały statek.

Na płonącym statku rozegrały się okropne sceny. Akcja ratunkowa była wprost niemożliwa. Po 2-godzinnej bezskutecznej walce z ogniem kapitan „Atlanticu” wydał rozkaz opuszczenia statku. Kilkaś osób zżalogi padło ofiarą ognia lub utonęło w morzu.

Wiadomość o utracie „Atlanticu” wywołała w całej Francji wstrząsające wrażenie. „Atlantic” był jedną z najwspanialszych jednostek floty francuskiej.

Uderza fakt, że pożar ogarnął od razu cały statek i szalał z taką gwałtownością, że żaden okręt nie mógł zbliżyć się do niego, by opłukać płomienie.

Opinia francuska jest przekonana

na, że „Atlantic” padł ofiarą zbrodniczego czynu. Statek był bowiem tak zbudowany, że wyłączał zupełnie możliwość przypadkowego pożaru. Pożar mogła tu wywołać tylko zła wola lub świadomy sabotaż.

Jest to już w ostatnich czasach trzeci wypadek tak kolosalnej straty dla floty francuskiej.

Zgon b. prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Warszawa, 6.1. (Tel. własny). W czwartek wieczorem zmarł na udar sercowy b. prezydent Stanów Zjednoczonych C. Coolidge.

Śmierć nastąpiła nagle po powrocie z biura do domu.

W pogrzebie weźmie udział prezydent Hoover. Posiedzenie senatu i izby reprezentantów na znak żałoby przerwano.

Antyniemieckie stanowisko Belgii.

Walka rządu z agentami niemieckimi.

Prasa belgijska donosi, że na preżenie stosunków między Belgią i Niemcami przybiera coraz ostrzejszy charakter. Nowy gabinet belgijski, który posiada władzę dyktatorską, przystąpił do natychmiastowej reorganizacji wojska. Budowę

fortyfikacji na granicy niemieckiej postawiono prowadzić m przyspieszonym tempie.

W całej Belgii, zwłaszcza zaś na terenach zagrożonych agitacją niemiecką, rząd rozpoczął walkę z agentami niemieckimi. Nad stowarzyszeniami i dziennikami niemieckimi rozłożona została specjalna kontrola i rygor. Agitatora niemieckiego Gille zaszerzenie propagandy antybelgijskiej wydano z granic Belgii.

Tak zdecydowanie antyniemieckiego rządu Belgia nie posiadała jeszcze nigdy. Po rządzie obecnym Belgia spodziewa się bardzo dużo w kierunku uderzenia obecnym stosunków w kraju. Rząd belgijski obdarzony przez parlament nieograniczoną pełnomocnictwami zaprowadza ład we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego Belgii.

Zmiany w rządzie.

Warszawa, 6.1. (Tel. wł.). Stoleczne koła polityczne są przekonane, że zapowiedziana zmiana na stanowisku ministra spraw wewnętrznych nastąpi już w najbliższych dniach. Jako kandydat na następcę p. Pierackiego wymieniany b. min. spr. wewn. gen. Składkowski i p. Nakoniecznikow-Kiszkowski.

W związku z tem przewiduje się szereg zmian na stanowiskach wojewodów.

W kotle bałkańskim.

Rewolwer jako narzędzie polityczne.

Korespondent „I. K. C.” z Sofii donosi:

W nocy na środek pielęgniarki Konstantinowa w szpitalu solijskim zastrzelili Trajanowa, rannego mordercę redaktora Estimowa.

Do sali, w której leżało 16 u chorych, miał tylko dostęp lekarz i Konstantinowa.

Pielęgniarka nosiła pistolet pod fartuchem. Kiedy poprawiała choremu poduszkę, dobyła pistoletu i dala do niego 3 strzały w głowę i pierś, mówiąc: „To za Estimowa”.

wał? Potem oddała się w ręce policji.

Podczas przesłuchania zeznała, że pistolet dostała popołudniu od nieznanego Macedonczyka z rozkazem zastrzelenia Trajanowa pod grozą zastrzelenia jej samej. Ponieważ sama jest Macedonką i zna wszystkie organizacje „Imro”, rozkaz wypełniła. Morderczyni ma lat 26 i od 6 lat była zatrudniona w szpitalu. Oto owoce rozwydrzenia politycznego, nie liczące się z samymiżnami, ni z etyką.

Pokłosie ostatnich chwil.

Na Dalekim Wschodzie armaty nie przestają grzmieć. Ostatnio zbombardowano miasto Szan-Kai Kwan. Podczas walk poniosło śmierć 3000 osób z pośród cywilnej ludności chińskiej. 10.000 uchodźców zbiegło na południe Chin. Wojska japońskie posuwają się naprzód.

W Niemczech Hitler zabiega znów o fotel kanclerza. Pośrednikiem w jego zabiegach ma być b. kanclerz v. Papen.

W Berlinie odbyły się wielkie demonstracje komunistów.

Rząd niemiecki zawiadomił rząd Stanów Zjednoczonych, że Niemcy będą zmuszone odroczyć pewne wypłaty długów, których termin upływa z dniem 31 marca r. b. Jak zwykle.

W Londynie i całej Anglii żywo komentowana jest opinia Padarewskiego o antypolskim wystąpieniu radja brytyjskiego w programie sylwestrowym. Szereg najpotężniejszych dzienników angielskich ogłasza wywiad z Padarewskim.

We Francji w kilku miejscowościach fabrycznych wybuchł strajk włókienniczy. Strajk podjęty został pod hasłem protestu przeciw mechanizacji pracy.

W okresie od 19 do 24 grudnia ub. r. wyjechało z Francji 1075 Polaków bezrobotnych.

W POLSCE.

W Poznaniu ujęto sprawców ohydnego morderstwa rabunkowego na osobie s. p. ks. Masłowskiego.

W Wilnie uległ tragicznemu wypadkowi popularny na gruncie wielkim profesor architektury na Uniwersytecie St. Batorego Julian Kłos. Nieszczęśliwy spadł ze schodów I-go piętra i poniósł śmierć na miejscu. Fakt ten wywarł w Wilnie wstrząsające wrażenie.

Według tymczasowych obliczeń wykupiono w Wilnie w r. b. o 25 procent mniej świadectw przemysłowych niż w r. ub. Zgłoszono bardzo poważną liczbę zawiadomień o likwidacji przedsiębiorstw handlowych. Brak gotówki na wykupienie świadectw przemysłowych.

W Łodzi wybuchł znów strajk w fabryce papierniczej i drukarni „A. J. Ostrowski”. Robotnicy zajęli fabrykę i jej nie opuszczają.

W Krakowie stanie pomnik St. Wyspiańskiego. Budowę pomnika zainicjowała i funduje na ten cel zbiera Polonia Amerykańska.

Ze Lwowa donoszą, że na terenach Małopolski Wsch. wśród ruskich włóciaców szerokie rozmiary przybiera agitacja sekularna p. n. „Związek Ukraińskich Ewangelików”. Sekta ta wydaje już swoje pismo.

Robota niemiecka!

Propaganda polska zagranicą.

Warszawa, (KAP). Paryski korespondent KAP donosi, że na ochodzie jubileuszowym największego dziennika katolickiego „La Croix” byli obecni posłowie i przedstawiciele państw zagranicznych, nawet niekatolicy, za wyjątkiem przedstawicieli ambasady polskiej w Paryżu, mimo wyślijanych zaproszeń. Redakcja „La Croix” zwróciła na to uwagę korespondentowi KAP, podnosząc, że ambasada polska nie poraz pierwszy już daje do wód tego rodzaju „kurtazy” wobec czołowego dziennika katolickiej Francji.

Nieraz dają się u nas słyszeć żale pod adresem kół katolickich we Francji, że niedoceniamy dostatecznie naszych spraw i interesów, że dają posłuch propagandzie antypolskiej. Powyższy przykład zachowania się w stosunku do „La Croix” też mówi dostatecznie o naszym zmęczeniu zjednywania sobie przyjaciół.

Paderewski w Londynie.

W dniu 12 b. m. odbędzie się w Londynie uroczysty koncert Paderewskiego. Protektorat nad koncertem objęła angielska para królewska.

Niestety... w katolickiej Polsce

Smutne zjawiska w szkolnictwie polskim.

(Warszawa — KAP). Donoszą z Małopolski Zachodniej, 12 p.p. inspektorzy szkolni usuwają ze szkół stare i tradycyjne uświęcone pozdrowienia chrześcijańskie: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”.

Inspektor szkolny z Żywca pan Dendura przybywszy do szkoły w Rychwałdzie powitał dzieci: „dzień dobry”, a usłyszawszy od dzieci odpowiedź, do której były przyzwyczajone: „na wieki wieków” zapowiedział dzieciom publicznie, że odtąd nie wolno w szkole wymawiać pozdrowienia chrześcijańskiego, tylko takie jak: „dzień dobry”, „do widzenia”.

Nie lepsze stosunki panują na ziemiach wschodnich. Niedawno w Brastawiu odbył się zjazd Związku Nauczycieli Szkół Powszecz-

Panamerykańskie nabożeństwo w Waszyngtonie.

Niedawno w obecności delegata apostolskiego w Waszyngtonie Mgra Fumasoni Bondi, oraz przedstawicieli dyplomatycznych 8 państw amerykańskich odprawiona została tradycyjna panamerykańska Msza św., w czasie której kazanie o „nowej etyce międzynarodowej” wygłosił ks. Shenam.

Kaznodzieja zaznaczył, że w okresie powojennym miejsce starych ideałów amerykańskich zajął duch odosobnienia i egoizmu. Podstawową przyczyną naszej nędzy obecnej jest fakt, że wielkie masy ludowe nie mają żadnego ideału moralnego.

Sily destrukcyjne materializmu i fałszywej czynności były już od lat, trzymano je jednak w szachu, dopóki istniały stare tradycje amerykańskie. Odrodzenie duchowe narodu amerykańskiego możliwe będzie tylko pod warunkiem, że zasady moralne ponownie zespolone zostaną z religią. Poza tym Ameryka potrzebuje takiej etyki społecznej, która by naprawiła krzywdy i niesprawiedliwości nowożytnego industrializmu i kapitalizmu. Dopiero wówczas Ameryka może liczyć, że spełni swą misję w świecie. (K.A.P.)

Rok 1933 rokiem wielkich rozstrzygnięć...

Ciekawy artykuł Mussoliniego w dzienniku wiedeńskim

W noworocznym numerze wiedeńskiego dziennika „Neue Freie Presse” ukazał się bardzo ciekawy artykuł Mussoliniego p.t. „Świat na rozdrożu”. — Mussolini twierdzi, że rok 1933 będzie rokiem wielkich rozstrzygnięć, decydujących o losach świata na długi czas.

Pewne zjawiska, pisze Mussolini, dają przebliski nadziej, że świat wstępuje na właściwą drogę swego uzdrowienia. System politycznych i gospodarczych środków zapobie-

gawczych musi być zastąpiony nową polityką narodową i międzynarodową, która będzie umiała poprowadzić świat i poszczególne państwa ku lepszej przyszłości. Wiele dobrej woli i śmiałości a rozumnej interwencji wykazać muszą rządy w dziedzinie produkcji i konsumpcji.

POWRÓT na łono Kościoła.

W klasztorze Cystersów w Whitwick pod Coatville w Anglii biskup Nottinghamu udzielił święceń diakonów i subdiakonów dwóm byłym mnichom angikańskim, którzy powrócili na łono Kościoła Powszechnego i wstąpili do zakonu Cystersów. Klasztor w Whitwick liczy obecnie 67 zakonników, ilość oddawna w żadnym z klasztorów angikańskich nie obserwowaną. (KAP.)

Tydzień Propagandy Trzeźwości

odbędzie się w całej Polsce w dniach od 2 do 8 lutego.

Z okazji Tygodnia Trzeźwości (od 2—8 lutego) Księża Biskupi poszczególnych diecezji naszego państwa wydali polecenie: 1) aby księża w święto Matki Boskiej Gromnicznej lub w poprzednią niedzielę wygłosili stosowną naukę o konieczności błogich skutków trzeź-

wości; 2) aby z okazji odjazdu bractwa wstrzemięźliwości zarządzili wspólną Komunię św. dla członków, odnowili z nimi przyrzeczenie brackie, przyjęli uroczyste nowych członków i, w miarę możliwości, odbyli walne zebranie bractwa; 3) aby zarządzili kolektę na propagandę trzeźwości; 4) aby w miarę możliwości postarali się w miesiącu lutym o wykłady lub kazania o alkoholizmie na zebraniach organizacji kościelnych.

Mimo kryzysu akcja przeciw alkoholowi nie straciła, niestety, na aktualności. Materiałem pomocniczym służy Składowica Abstynencka w Poznaniu, ul. Marcinkowskiego 26 oraz pisma walczące z pijactwem: „Świt” (4 zł. rocznie) oraz „Przyjaciół Trzeźwości” (75 gr. rocznie).

Nuta optymizmu

w noworocznym przemówieniu nuncjusza apostolskiego w Paryżu.

Składając prezydentowi Francji Lebrunowi w imieniu korpusu dyplomatycznego życzenia noworoczne, nuncjusz apostolski w Paryżu, Mgr. Maglione zaznaczył, że dają się już zaobserwować pewne objawy złagodzenia kryzysu ekonomicznego. Prezydent Lebrun odpowiedział krótkim przemówieniem, w którym podkreślił, że już ub. rok przyniósł pewien postęp, przyczem szczególną uwagę poświęcił konferencji lozańskiej, mówiąc, iż jej wyniki winny być potwierdzone i należyte wykorzystane przy pomocy nowych rokowań gospodarczych. (KAP.)

W kilku wierszach.

W Niemczech prasa wszystkich odcieni atakuje Ligę Narodów. Pisze się wprost, że Liga nie ma wpływu na przestrzeganie traktatów, stąd wniosek, że traktaty nie są żadną gwarancją dla danego kraju.

We Włoszech omawiana jest z dużym zainteresowaniem unja celna z Albanją.

W Bułgarji mówi się o wprowadzeniu dyktatury.

Jugosłowiański minister skarbu wypowiedział się stanowczo przeciw inflacji.

Wzrosty Bolesław Modliński.

NAJMŁODSZA CÓRA KORONY

Szko historyczno-krajoznawczy.

Mazowsze stanowiło odwieczne dziedzictwo książąt mazowieckich z rodu Piastów. Dzieje tej dzielnicy do ostatniego złączenia jej z „Koroną” stanowią bogatą i na daleko urozmaiconą historję rodu Piastów Mazowieckich, godną pióra Waltera Scotta, Sienkiewicza, Kaczkońskiego lub Reymonta i są ściśle związane z tym szczytem królewskim, do którego przywiązanie w Narodzie Polskim było tak zasłużone a niesłychanie wielkie. Wynikało ono z faktu, że książęta piastowcy żyli w ciągłych podróżach po swym kraju, stykając się z każdym niemal obywatelem, znali potrzeby swego ludu i nie trudno im było w sposób dla wszystkich zadawalający zadość im uczynić. Lud tedy kochał ich nie jako monarchów, lecz jako ludzi.

Chcesz ulżyć ubogim

złóż ofiarę na „Caritas”

Stąd płynął stosunek patryarchalny, wykluczający potrzebę zbytecznych ustępstw na rzecz stanu uprzywilejowanego, jak to było w innych dzielnicach, a jak twierdzi Karol Dunin w swym dziele „Dawne Prawo Mazowieckie”, wpływający korzystnie na położenie ludu prostego, które było o wiele lepsze na Mazowszu, aniżeli w Koronie i stanowiło przedmiot opieki władzy.

Stolicą Mazowsza było miasto Płock, wzniesione na 633 kilometry rzeki Wisły, na prawym jej brzegu i czarujące zwiedzającego swym przepięknym położeniem na malowniczych wzgórzach, otoczonych wieńcem ogrodów, kwiatów i zieleńców, ustronionych licznymi, z czerwonej cegły budowanymi, wieżami i basztami swych średniowiecznych zabytkowych gmachów.

W najwspanialszym okresie dziejów Piastów Mazowieckich, przypadających na wiek XI, XII, XIII, dominuje nad innymi Mazowsze Płockie. Założycielem dynastji Piastów Mazowieckich jest brat

Bolesława Śmiałego, błędnie podawany jako Władysław Herman, gdyż prawidłową formą tego imienia jest Włodzisław. On to (podług Michała Bożyńskiego) po koronacji Bolesława Śmiałego, która oddzielała mu widoki dojścia do tronu, wystąpił do walki z Bolesławem i zyskał poparcie rycerstwa polskiego (krakowskiego), na czele którego stanął biskup krakowski Stanisław. Po ujęciu Bolesława Śmiałego z Polski Włodzisław panował nad całą Polską z ulubionego sobie Płocka. Nadato to wielką powagę temu grodowi.

W wieku XIV jednocząca Polskę polityka Kazimierza Wielkiego doprowadza do tego, że książęta mazowieccy stają się lennami „Korony”. Stosunek ten przewidywał, że w razie bezpotomnej śmierci któregośkolwiek księcia mazowieckiego — jego dzielnica przechodzi w ręce króla Polskiego. — Jednak ani Kazimierz Wielki ani jego następcy nie wyzyskują tego prawa. Dopiero Kazimierz Jagiellończyk po śmierci Ziemowita IV

Włodzisława II włączył do Korony w r. 1462 — Mazowsze Rawskie, Jan Olbracht w r. 1495 — Mazowsze Płockie, a Zygmunt Stary w roku 1526 po śmierci ostatnich książąt mazowieckich Stanisława i Janusza III — Mazowsze Czersko-Warszawskie.

Mimo połączenia z Koroną szlachta mazowiecka długo starała się utrzymać swe odrębne prawa, domagając się gwałtownie autonomii i księcia. Trzęda sobie bowiem uświadomiła, iż aczkolwiek wskutek rozdrobnienia dzielnic, ubogiej gleby i ciężkich kłopotów materialnych, książę często zachodził ze swymi poddany w różne kolizje, ujawniane nawet na sądach, to jednak całe znaczenie majatkowe i polityczne zależało bezwzględnie od władzy książęcej i otrzymywanych od niej przywilejów, dyplomów, nadeń i przyznań pergaminiowych i na nich się tylko wspierało. Dlatego to pergaminy te więcej niż pieniądze w skarbcach przechowywano. (C. d. n.)

stu bract
zarządzi
a człon
rzeczenie
nowych
osci, od
ra; 3) aby
pagande
możno
lutom
alkoho
anizacji)

przeciw
stefy, na
pomocni
tyńnicki
kiego 26
aństwie
z Przy
rocznie)

mu
ówieni
iego

Francji
pusu dy
oworocz
Paryżu,
że dają
ne obja
nomicz
pówie
niem, w
2 ub. rok
przyczem
cji kon
ac, iż jej
wierdzone
przy por
osporad
(A B)

zach.

wszyst
ę Naro
że Liga
trzymanie
ze trakt
dla da

iana jest
em unja

ę o wpr

ster skar
stanowczo

do Koro

Rawskie,

Mazowsze

w ro
nich książ

awa i Ja

Czersko

Korona

go starata

ę prawa,

e antona

sobie bo

czkołwie

elnic, ubo

kłopotów

zacho

na różne

na sądach,

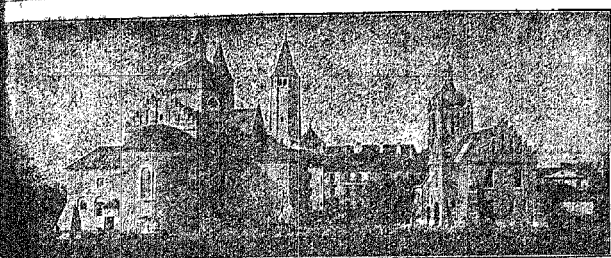
majątko

perzwzględ

i otrzy

zwywilejów,

ryznań per

KRONIKA MIEJSKA PŁOCKA

KALENDARZYK.

Środa, sobota 7 stycznia — Św. Anna, męczennika.

Czwartek, niedziela 8 stycznia — Najświętszej Rodziny.

Wiadomości kościelne

Niedziela po 6-tym styczniu. W niedzielę poświęcić Trzeci Kościół obchodu święto Przenajświętszej Rodziny: Pana Jezusa, Marii Boskiej i św. Józefa. Nabożeństwo do świętej Rodziny rozpocznie się wśród wierznych już od 17. Jako specjalne święto odwołane było w wielu krajach, czyżby inni i w Polsce, od roku 1917. Ponieważ podwalina życia społecznego, a nawet religijnego, rodziny, przeciwko której wyją w ostatnich czasach wróg chrześcijaństwa, w roku 1921 św. Benedykt XV wprowadził święto do Kościoła powszechnego. Celem tego święta jest zjednoczenie rodzin chrześcijańskich, aby wzór z Rodziny Przenajświętszej w trudnych chwilach zwracać do Niej o pomoc.

W bazylice katedralnej p. 6 j. prymarja z wystawie Przenajśw. Sakram. O godz. 8 Msza św., podczas której śpiewa się Godzinki, po Mszy krótka k. O godz. 9 j. wotywa, o godz. 10.30 Suma z kazaniem. O godz. 11.30 Msza św. z nauką. O g. 12.30. Biesiada. Bezpłatnie po porach wykład Pisma św.

W kościele po-Reformackim o godz. 10 j.

W kościele parafialnym nabożeństwo główne rozpocznie się o godz. 10 m. 30.

OMUNIKATY

Wykłady popularne. W niedzielę po niezapomnianym w sali Teatru Akcji Katolickiej (Mostowa 1) odbywają się wykłady popularne, omawiające różne zagadnienia życia katolicko-społecznego. Wykłady te, prowadzone już od tego czasu, cieszą się zawsze powodzeniem. Wykład taki będzie się również jutro, w niedzielę 8 b. m. po niezapomnianym.

Zgłoszenia Parafialnych Zgromadzeń Akcji Katolickiej. Główny Instytut Akcji Katolickiej zwraca się z prośbą do tych parafii, w których parafialne zarządy Akcji Katolickiej istnieją, aby dla orientacji władzy parafialnej przesyłały zgłoszenia parafialne do Akcji Katolickiej według następujących imi wzorów.

Ruch Towarzystw

Waleń Zebranie Katolickiego Stow. Polak, odbędzie się dnia 9 b. m. o godz. 20 w sali Akcji Katol. (Mostowa 1). Tegoroczne nabożeństwo, które po Reformackim odprawiona zostanie msza św. za dusze zmarłych członków Stowarzyszenia.

Waleń Zebranie Plockiego Tow. Higienicznego. Plockie Tow. Higieniczne wkracza w kolejny ożywczy okres swej działalności. W nadchodzący piątek, dnia 13 b. m. o godzinie 18 odbędzie się trzecie posiedzenie Zarządu, na którym, po złożeniu sprawozdania przez poszczególne sekcje, ułożony zostanie program otwarcia przez Sekcję Przeciwałkoholową Przychodni Przeciwałkohol. Przychodnia ta mieścić się ma w lokalu ofiarowanym na ten cel przez Magistrat, w gmachu Ratusza. W najbliższym czasie członkowie Tow. otrzymają z rąk Zarządu dwutygodnik „Zarówek”.

Wiadomości potoczne

Pogrzeb ś. p. Gutkowskiej. Pogrzeb zasłużonej działaczki na niwie pedagogicznej ś. p. Marii Gutkowskiej, zmarłej w dniu 4 b. m. w Lekowie, odbędzie się w Plocku w poniedziałek 9 b. m. po nabożeństwie żałobnym w kościele parafialnym św. Bartłomieja. Nabożeństwo to odprawione zostanie o godz. 9 m. 30 przed południem. Ekspozycja zwłok od rogatki Płockich do kościoła parafialnego odbędzie się w niedzielę o godz. 4 popołudniu.

Przed obchodem 70-letniej rocznicy Powstania Styczniowego. Na dzień 12 b. m. inicjatorzy obchodu 70-cioleciej rocznicy Powstania Styczniowego projektują zaproszenie na ratusz reprezentantów wszystkich plockich instytucji publicznych, urzędów, stowarzyszeń społecznych, cechów i organizacji sportowych celem ustalenia programu i przyjęcia gości warszawskich, gdyż spodziewany jest przyjazd na dzień 23 stycznia szeregu wybitnych osobistości stolicy.

Towarzystwo Wioślarskie w nowym lokalu. Plockie Towarzystwo Wioślarskie zmieniło w ostatnich dniach swój lokal organizacyjny. Nowy lokal Towarzystwa znajduje się obecnie w Hotelu Angielskim. W dotychczasowym lokalu T-wa w Hotelu Polskim p. Żółtowskiego otwarta została restauracja.

Choinka zniknęła z Placu Florjańskiego. W czwartek, dn. 6 b. m. została rozebrana choinka,

ką którą zdobyła Plac Florjański w okresie świątecznym.

Trzecia ofiara trychniny (włosienicy). Przed kilku tygodniami cała rodzina Rosciszewskich, nauczyciela szk. pow. w Brwinie po zjedzeniu mięsa wieprzowego niezbadanego przez lekarza zachorowała niebezpiecznie. Nauczyciel Rosciszewski i nauczycielka zmarli już poprzednio, natomiast czterech synów i matkę przewieziono do szpitala św. Trójcy w Plocku. Dzieci po troskliwych zabiegach wydobyły się. W czwartek ubiegły opuszczyły szpital, matka nieestetyczna nie wytrzymała tej choroby i w godzinie po pożegnaniu się z dziećmi zmarła. Zwłoki zmarłej ś. p. Rosciszewskiej zostaną przewiezione do Brwinia i złożone zostaną na cmentarzu przy mezu.

Warto o tem pomyśleć. Na terenie innych miast Polski kioski z papierosami na ulicach miasta mają również znaczki pocztowe. W Plocku można obejść wszystkie kioski — znaczka pocztowe czy stemplowego nie dostanie się. W dni powszednie nie odczywa się

tego, znaczki można nabyć w odpowiednich sklepach. Gorzej jest wieczorami po godzinach handlowych i w dni świąteczne.

Należałoby temu zaradzić i choć niektóre kioski zaopatrzyć w znaczki. Ludność Plocka przyjmie to na pewno z zadowoleniem. Odpowiednie czynniki winny o tem poważnie pomyśleć.

Obecne ceny papierosów. Po ostatniej niższej cenie na niektóre gatunki papierosów obowiązują następujące ceny: Nil 25 gr. (cena za sztukę), Egipskie specjalne 20 gr., Gabinetowe 15 gr., Tryumf 12.5 gr., Złota Pani 10 gr., Słonek 12 gr., Egipskie Przednie 9 gr., Orient 7.5 gr., Egipskie 6.5 gr., Setalesia 6 gr., Sport 5 gr., Coporal 4 gr., Cowboy 3 gr., Wista 2 gr., Dames 9 gr., Pani 7 gr., Maden 6 gr., Obstalunkowe 6 gr., Ergo 5 gr., Ergo odnótki 6 gr., Plaskie 5 gr., Prezydent 4.5 gr., Grand Prix 4 gr., Klub 4 gr., Awanti 3.5 gr., Damskie 3.2 gr., Aromatyczny 3 gr., Radio 2.5 gr. i Wanda 1.5 gr.

Z tytoni staniał tylko Specjalny Pajkowy z 2 50 zł. na 2 zł. za 50 gr.

Jak rozpoczęliśmy pracę.

Z uroczystości poświęcenia redakcji i drukarni „Głosu Mazow.”

W dniu 5-ym bieżącego miesiąca wyszedł pierwszy numer „Głosu Mazowieckiego”. Dzieło rozpoczęliśmy uroczystym nabożeństwem w Katedrze. Mszę św. przy głównym ołtarzu na intencję „Głosu Mazowieckiego” odprawił ks. prał. Figielski. W prezbiteryum zjechało się oświeconym, zajęli miejsca członkowie wydawnictwa, redakcji i drukarni z ks. prałatem Wilkońskim na czele.

Po nabożeństwie odbyło się uroczyste poświęcenie lokalu redakcyjnego i drukarni. Dokonał go ks. proboszcz prałat Modzelewski, który złożył również nowenną

działu życia rozwoju i dużych rezultatów. Z kolei nastąpił szereg przemówień okolicznościowych. Przemawiali między innymi ks. prałat Wilkoński, ks. prałat Figielski, dyrektor Instytutu Akcji Katolickiej ks. doktor Kaczmarek, ks. redaktor Dulczewski, p. redaktor Niemir, p. dyrektor Detrych i inni. Wszyscy podkreślali znaczenie dobrej katolickiej prasy w czasach dzisiejszych i życzyli „Głosowi Mazowieckiemu”, by sprawnie i dobrze oddał jak największe usługi.

O obronie Plocka w r. 1920

W Plockiem Towarzystwie Naukowym.

W dniu 4-ym bieżącego miesiąca odbyło się w Plocku zebranie Plockiego Towarzystwa Naukowego. Otwierając posiedzenie przez Towarzystwa p. doktor Al. Maciejowski oświadczył obecnym, że daniem zarządu jest, by podczas wszystkich zebrań Towarzystwa wygłaszane były odczyty naukowe.

Na środowisku zebraniu odczyt taki wygłosił p. porucznik Bohdan Maciejowski. Mówił na temat

Obrona Plocka w roku 1920-ym. Prelegent, opierając się na źródłach danych, nakreślił całą sytuację wojenną w początkach sierpnia 1920-go roku, uwzględniając specjalnie działalność na terenie plockim bolszewickiego dowódcy Głusa. „Obronę Plocka” ujął prelegent z punktu widzenia wojskowego.

Odczyt ten, sumiennie wypracowany i dobrze wygłoszony, zebrani nagrodzili burzą oklasków.

Pracownicy miejscy w Plocku

nie chcą Kasy Chorych.

W dniu 4-ym b. m. odbyło się w Plocku zebranie członków Zw. Zaw. Pracowników Miejskich. Na zebraniu zapadła m. in. uchwała, by w celu wyeliminowania się z Kasy Chorych wystąpić z prośbą do zarządu miasta o zorganizowanie Pomocy Lekarskiej. Utworzono w tym celu specjalną komisję, która zajmie się zbada-

niem Pomocy Lekarskiej w innych miastach i w najbliższym czasie przedłoży odpowiedni wniosek do uchwalenia na ogólnym zebraniu pracowników miejskich, ubezpieczonych w Pow. Kasie Chorych. Do komisji tej wybrani zostali pp. B. Bogusławski, Dr. W. Frankowski, J. Gądoński, J. Grawiec, S. Jeworski, K. B. Modliński, J. Torner, W. Wiśniewski i E. Zaleski.

Woj. Naczelnik posłem w Rydze.

Warszawa, 6.1. (Tel. wt.). Prasa wileńska podaje, że wojewoda wileński Beckowski ma objąć stanowisko posła polskiego w Rydze. Kto będzie wojewodą wileńskim narazie niewiadomo.

Poza sprawą Pomocy Lekarskiej omówiona była kwestja obecnego lokalu Związku. Dla zdobycia i utrzymania lokalu organizacyjnego członkowie Związku opodatkowali się dobrowolnie na dodatkową opłatę 1 zł. miesięcznie. Własny lokal ma w zyciu organizacji duże znaczenie.

Z MAZOWSZA PŁOCKIEGO

WYSZKÓW NAD BUGIEM.

10-lecie choru. W Wyszkuwie odbyła się w ostatnim czasie miła uroczystość 10-lecia miejscowego chóru męskiego im. ks. Gruberskiego. Podczas uroczystej mszy św., celebrowanej przez prezesa chóru ks. J. Przygódzkiego, chór pod bat. p.org. Wśniewskiego wykonał 4-głosową mszę J. Grubera i kantatę ku czci św. Cecylii.

Po nabożeństwie odbyła się w sali parafialnej wieczornica okolicznościowa. Czterech członków chóru otrzymało dyplom uznania za 10-letnią pracę w chorze.

Kościuszkę na znaczkach pocztowych Ameryki.

Na kongresie amerykańskim wystąpił jeden z kongresmanów z wnioskiem o wydanie znaczka pocztowego na cześć T. Kościuszki. Inny znów wniosek domaga się, by dzień 11 listopada był „Dniem Pułaskiego”.

Wymowne cyfry.

Na Górnym Śląsku w ciągu roku 1932 zamknięto 20 wielkich przedsiębiorstw: 6 kopalń kruszczy, 9 szybów węglowych i 6 hut cynkowych. Pracę straciło około 45.000 robotników.

W obliczu śmierci.

W r. 1925 głośną była sprawa zamachu bombowego na katedrę w Sofii. Z pod gruzów zombardowanej katedry wydobyto 140 zabitych i przeszło 200 osób rannych. Sprawców zamachu nie ujęto.

W związku z tem prasa paryska donosi obecnie sensacyjną rewelację.

W Luksemburgu w więzieniu popełnił samobójstwo obywatel bułgarski, niejaki Konstantinow, oskarżony o mord rabunkowy na osobie pewnego księdza katolickiego. Konstantinow pozostawił list, w którym stwierdza, że on był sprawcą zamachu na katedrę w Sofii.

Widocznie nie mógł oprzeć się wyrzutom sumienia.

Uroczystość ta wywarła w Wyszkuwie bardzo miłe wrażenie i będzie niewątpliwie jedną z piękniejszych kart Wyszkuwa.

SZTUCZNE SERCE.

W Budapeszcie zademonstrowany został w tych dniach przed gronem lekarzy niezwykle eksperyment. Lekarz amerykański dr. Gibbs, który w czasie swej podróży po Europie zatrzymał się na kilka dni w Budapeszcie, zademonstrował tamte sztuczne serce. Skonstruowany przez niego przyrząd elektryczny powoduje cud prawdziwy, zastępując przez kilka godzin prawdziwe serce zwierzęcia i powodując normalny obieg krwi według wszelkich zasad funkcyjnych serca. Po półtorarocznych doświadczeniach udało się dr. Gibbsowi podczas doświadczeń utrzymać zwierzę przy życiu.

Sztuczne serce składa się z dwóch umieszczonych w puszcze metalowej worków gumowych. Zapomocą prądu elektrycznego następuje aktywizacja elektromagnesu, regulująca ilość dopływającej do puszki wody, która ilością swą powoduje ściskanie lub rozdymanie worków gumowych. Przy ściskaniu płynie krew przez wentyle sztucznego serca do tętna, przy rozdymaniu się wraca wena do niego. Zwierzę,

poddane doświadczeniom, znajdowało się oczywiście w stanie głębokiej narkozy. Operacja wyjmowania serca odbywać się musi z nadzwyczajną szybkością, ażeby nie spowodować natychmiastowej śmierci zwierzęcia.

KĄCIK SPORTOWY.

Ślizgawki Płockie.

Mamy w Płocku dwie większe ślizgawki i kilka t. zw. „dzikich”. Ślizgawka na placu Florjańskim jest obszerna, może pomieścić dużą ilość lyżwiarzy. Hokejści mają tam swoje specjalne godziny po cenach znizonych.

Druga ślizgawka, urządzona na stawie w posesji Górnickich przy ul. Dominikańskiej jest doskonałym uzupełnieniem t. zw. „miejskiej”.

Wada obydwork ślizgawek jest brak specjalnie przeznaczonych miejsc dla uczących się. Niektóre płockie szkoły, zarówno średnie, jak i powszechne, urządziły u siebie na podwórkach szkolne ślizgawki, przeznaczone przede wszystkim dla uczących się jeździć na łyżwach.

Na ślizgawkach t. zw. „dzikich” młodzież niezamowna i dzieciarnia jeździ, nie płacąc nikomu i używając często łyżew własnej roboty, na których nie puszczonoby na oficjalne ślizgawki.

Osobna uwaga należy się Radziwiu. Rozległe łaki radziwiśkie mają sporo doskonałego lodu. — Młodzież radziwiśka wykorzystuje te warunki w całej pełni.

TEATR I KINA.

Teatr Miejski.

Sobota dn. 7.1 — „Milion chłopczych” (lekka farsa).
Niedziela dnia 8.1 — „Milion chłopczych”.

Kino „Nowości”.

Dziś i dni następne — „Imienni Bohaterowie”. Film dukcji polskiej.

RADIO.

7 stycznia.

Godz. 11.58 — 12.05 Sygnał „Hejnal”. 12.10 — 13.20 Muzyka z płyt. 15.10 — 15.15 Komunikat Państw. Instytutu Eksportu. 15.15 — 15.25 Komunikat gospodarczy. 15.35 — 16.00 Transmisja z kowa. 16.00 — 16.40 Piosenki. 16.40 — 17.00 Odczyt p. t. „Przyjaciel pies”. 28.00 — 18.00 Bożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie. 18.05 — 19.00 Muzyka lekka. 9.20 — 19.25 Wiadomości rolnicze. 20.00 — 22.00 Muzyka lekka. 22.05 — 22.40. Koncert Chopinowski — 22.40. 22.45 Feljton p. t. „Bez tematu”. 23.00 — 23.30. Komunikaty. 23.30 — 23.45 wiadomości z kraju dla polskiej ekspedycji polarnej.

Ogłoszenia drobne

Unieważnia się zaświadczenie wydane przez Urząd gm. Dumnowa, Gostynińskiego dn. 21 XI 32 stwierdzające odległość od Soczek do Dumnowa Starego.

Najodpowiedniejszy podarek dla katolika

to MSZAŁ ŁACIŃSKO-POLSKI

„Wierne i ofiarne dusze, porwane wewnętrznym łętnieniem apostolskim, znajduj w polskim przekładzie MSZAŁU RZYMSKIEGO, wydanym przez benedyktyński opactwo Śl. André to, co ich ze słuchaczy Mszy świętej przemieniać może na współofiarujących z kapłanem uczestników. Dostojność i bogactwo liturgii mszalnej, przeżyte w czasie Ofiary, pogłębi polską religijność. Żywy udział w tajemniczej Mszy świętej wywołali niepokonane energie na ruszającą wyprawę Boga o prawa i łaski Boga w życiu narodów”.

„Jutro Apostołowie Chrystusowi udawać się będą na Mszę świętą w kapłańskich nastrojach, nie z tuzinkową książką modlitewną, lecz ze Mszałem”.

Święto wydany Mszał Łacińsko-Polski dla wiernych, jest najłepszą książką do nabożeństwa.

Każdy wierny katolik będąc na Mszy świętej, ma go w ręku i odczytując z niego to samo co i kapłan czyta przy ołtarzu bierze czynny udział w modlitwie całego Kościoła. Łączy się z Jezusem Chrystusem w Jego wiecznej i wciąż jeszcze żywej wśród nas Ofierze i w liturgii kościelnego roku przeżywa wszystkie tajemnice Jego życia. Przez Niego, z Nim i w Nim wielbi Przedwiecznego Ojca i z całą świętą społecznością wiernych dzięki czyni.

MSZAŁ — to najcenniejsze i najistotniejsze wypowiedzenie się duszy Kościoła, najbogatszy materiał do codziennych rozmyślań i modlitw, najbardziej autentyczne wyrażenie obrzędów kościelnych.

Mszał łacińsko-polskie w cenie od 19.50 zł. do 29.50 zł.

Drukowane na specjalnym cienkim papierze indyjskim i dlatego pomimo 2000 stron objętości niewieleżeze od zwykłej książki do nabożeństwa.

SKŁAD GŁÓWNY NA CAŁĄ POLSKĘ, w KSIĘGARNI „VERBUM”, WARSZAWA, UL. MONIUSZKI 8, TEL. 675-50.

Do nabycia we wszystkich innych księgarniach.

HOTEL POZNAŃSKI

ul. Bielecka, róg Starego Rynku w Płocku.

RESTAURACJA

śniadania, obiady i kolacje

kuchnia wyborowa

trunki pierwszorzędných firm

Ludwik Lewandowski

Spółdzielcze Stow. Spożywców

„ZGODA” w Płocku

prowadzi działy:

Spożywczo - kolonialny

Sprzedaż Win, Wódek i Likiorów

Żelazny

Bławatny

Opatowy i Plekarnie

BIURO

Ślenkiewicza 12 dom własny. Tel. 63.

CENY OGŁOSZEŃ: za jeden wiersz m/m. na stronie tytułowej 75 gr., w tekście 50 groszy, na stronie ostatniej 30 gr. w ogłoszeniach drobnych słowo 10 gr., najmniejsze ogłoszenie 1 zł. Nekrologi od wierzona 30 groszy. Prenumerata miesięczna 2.50 zł. Numer pojedynczy 10 gr. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redaktor odpowiedzialny: Michał Niemir w Płocku.

Wydawca: Ka. Prałat Ludwik Wilk

Odbito w drukarni f. „Bela Detrichowice” w Płocku.